

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

Міжнародна науково-практична конференція

**«СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА ДЕІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЯ:
СТРАТЕГІЇ СТІЙКОСТІ ГРОМАД У ПОВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ
УКРАЇНИ»**

**СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА
ТА ДЕІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЯ**
КОНФЕРЕНЦІЯ СТІЙКИХ ГРОМАД

24-25 квітня 2026 року, Львів

УДК 304:364.4:352.07:338.246(477)

Тексти збірки – копії електронних, не редагованих версій авторів. Відповідність за точність наведених фактів, цитат, джерел та прізвищ несуть автори.

Тези доповідей. Міжнародна науково-практична конференція «СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА ДЕІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЯ: СТРАТЕГІЇ СТІЙКОСТІ ГРОМАД У ПОВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ». 24-25 квітня 2026 р. м. Львів, 2026. 241 с.

У збірнику наведено тези доповідей науковців, практиків, викладачів та здобувачів вищої освіти провідних закладів України, присвячені актуальним питанням соціальної політики, деінституціалізації та формування стратегій стійкості територіальних громад у контексті повоєнної відбудови України. Матеріали збірника висвітлюють теоретичні, методичні та прикладні аспекти трансформації системи соціальних послуг, модернізації соціального забезпечення, розвитку інклюзивного середовища, посилення спроможності громад та впровадження ефективних управлінських рішень у соціальній сфері.

Представлені напрацювання стануть вагомим внеском у наукове осмислення сучасних соціально-економічних викликів, розроблення практичних механізмів підтримки вразливих груп населення, зміцнення соціальної згуртованості та підвищення якості надання соціальних послуг в умовах воєнного й повоєнного відновлення України.

Збірник буде корисним фахівцям у сфері соціальної політики, соціального забезпечення, соціальної роботи та публічного управління, представникам органів місцевого самоврядування, науковцям, викладачам, аспірантам, студентам і всім, хто цікавиться питаннями сталого розвитку громад та соціальної стійкості українського суспільства.

професійної освіти для демобілізованих військових, орієнтуючись на реальні потреби ринку праці та можливості самих ветеранів [3].

Отже, реабілітація та реінтеграція ветеранів війни в умовах воєнного та поствоєнного часу є складним багатовимірним процесом, що потребує комплексного підходу. Ветерани повертаються з фізичними та психологічними травмами, змінами у світогляді, соціальних ролях та професійних навичках, що робить необхідною підтримку з боку медиків, психологів, соціальних працівників, родини та громади. Ефективна реінтеграція потребує підготовки колективів, безпечного робочого середовища, гнучких умов праці та безбар'єрної інфраструктури для ветеранів з інвалідністю. Досвід інших країн показує, що системний підхід і поєднання державних, громадських та освітніх ресурсів дозволяють ветеранам поступово відновити професійні та соціальні ролі, повернути відчуття власної значущості та стати активними членами суспільства, що водночас зміцнює суспільство в цілому.

Література:

1. Соціальна реінтеграція ветеранів в Україні. URL: https://ukraine.iom.int/sites/g/files/tmzbd11861/files/documents/2024-01/veterans-social_reintegration_ukr.pdf (дата звернення: 28.01.2026).
2. Костишин Е., Грицанюк В., Шевців Ю. Досвід США щодо реінтеграції ветеранів війни до цивільного життя. *Соціальна робота та соціальна освіта*, 2024. Вип. 1 (12). С. 11-18.
3. Ніжейко К., Ковалівська К. Реінтеграція ветеранів у цивільне життя: міжнародний досвід та особливості в Україні. *Економіка та суспільство*, 2024. № 67. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-161> (дата звернення: 28.01.2026).

Костишин Е.І.

Електронна пошта: emilia.kostyshyn@gmail.com к.і.н., доц.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

**ПАРТНЕРСЬКІ МОДЕЛІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ЯК
ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД**

Kostyshyn E.I.

**PARTNERSHIP MODELS OF SOCIAL SERVICE DELIVERY AS A TOOL
FOR THE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES**

В умовах суспільних трансформацій, децентралізації, воєнних викликів та зростання потреб населення у соціальній підтримці особливої актуальності набуває пошук ефективних механізмів організації соціальних послуг на рівні територіальних громад. Сучасна громада вже не може обмежуватися традиційною адміністративною моделлю надання допомоги, яка часто характеризується фрагментарністю, відомчою ізольованістю та недостатньою орієнтацією на реальні потреби людини. У зв'язку з цим особливого значення

набувають партнерські моделі надання соціальних послуг, що ґрунтуються на взаємодії органів місцевого самоврядування, соціальних служб, закладів освіти й охорони здоров'я, громадських і благодійних організацій, міжнародних інституцій та інших суб'єктів соціальної підтримки.

Партнерські моделі доцільно розглядати як організаційну основу формування комплексної, людиноцентричної та інклюзивної системи соціальної підтримки в територіальних громадах. Їх сутність полягає в координації ресурсів, функцій і можливостей різних суб'єктів задля комплексного вирішення соціальних проблем особи, сім'ї або окремих груп населення.

Ключовими характеристиками такої моделі є комплексність соціальної підтримки, людиноцентричний підхід, інклюзивність, міжсекторальна взаємодія, кейс-менеджмент, раннє виявлення потреб і своєчасне реагування. У сучасних умовах більшість отримувачів соціальних послуг потребують не одного виду допомоги, а цілісного комплексу взаємопов'язаних послуг: соціального супроводу, психологічної підтримки, правового консультування, медичного сприяння, освітньої чи професійної адаптації. Саме партнерська взаємодія дозволяє об'єднати ці ресурси та забезпечити системну підтримку.

Водночас сучасна модель соціальних послуг має бути зорієнтована не лише на надання допомоги, а й на соціальну інтеграцію та включення людини в життя громади. У цьому контексті соціальні послуги виступають не лише механізмом підтримки, а й інструментом розвитку людського потенціалу громади. Важливою ознакою такої моделі є також її гнучкість і адаптивність, оскільки територіальні громади функціонують в умовах швидких соціальних змін і потребують постійного оновлення форм та методів соціальної роботи.

Важливим напрямом розвитку партнерських моделей є використання зарубіжного досвіду, де система соціальних послуг давно ґрунтується на міжвідомчій та міжсекторальній взаємодії. Показовим прикладом є практика муніципалітету Аксаково (Болгарія), де було впроваджено модель «One Stop Social Services» [1]. Центр забезпечує єдиний доступ до соціальних, медичних, освітніх і культурних послуг, а також використовує цифрову платформу для онлайн-замовлення послуг, що значно спрощує доступ мешканців до допомоги. Ця модель демонструє ознаки комплексності, людиноцентричності та інклюзивності, оскільки об'єднує різні види підтримки навколо потреб людини та мінімізує бар'єри доступу.

Подібний підхід простежується й в Україні, зокрема у практиці м. Харків, де за підтримки UNHCR Ukraine створено перший мультисервісний простір «Свій» [2]. Центр працює за принципом «one stop shop» і надає внутрішньо переміщеним особам та іншим постраждалим від війни широкий спектр послуг: правову допомогу, психосоціальну підтримку, консультації з працевлаштування, доступ до соціальної та грошової допомоги, а також освітні й тренінгові програми. Ініціатива стала результатом співпраці міжнародної організації, національної громадської організації «Право на захист» та Харківської міської ради, що дозволило об'єднати ресурси для комплексного вирішення потреб отримувачів послуг

Водночас в інших регіонах України впроваджувалися переважно не повні просторові one-stop моделі, а інтегровані системи соціальних послуг, засновані на міжвідомчій координації, маршрутизації клієнта та наближенні послуг до громади. Особлива цінність моделі One Stop Social Services полягає в тому, що вона сприяє ранньому виявленню потреб клієнта та забезпечує більш цілісний підхід до вирішення його життєвих труднощів. Завдяки міжвідомчій взаємодії така модель дозволяє формувати безперервний маршрут підтримки, орієнтований на досягнення стабільного соціального результату.

Показово, що розвиток подібних підходів в Україні найвиразніше простежується саме у східних регіонах, що зумовлено тривалим впливом війни, високою концентрацією внутрішньо переміщених осіб, зростанням кількості вразливих сімей та потребою у швидкій і скоординованій підтримці. Саме тому схід України став простором, де інтегровані моделі соціальної допомоги виявилися не лише доцільними, а й практично необхідними.

Отже, партнерські моделі надання соціальних послуг виступають важливим інструментом розвитку територіальних громад, оскільки сприяють переходу від фрагментарної та відомчо обмеженої допомоги до комплексної, людиноцентричної та інклюзивної моделі соціальної підтримки. Перспективи їх розвитку в Україні пов'язані з розширенням міжсекторальної взаємодії, впровадженням кейс-менеджменту, підтримкою недержавних надавачів соціальних послуг.

Література:

1. European Social Fund Plus. (n.d.). *One stop social services – муніципальний кейс Аксаково, Болгарія*. European Commission. URL: <https://european-social-fund-plus.ec.europa.eu/mt/node/1382>
2. UNHCR Ukraine. (2024, 7 травня). *Перший мультисервісний простір надаватиме підтримку за принципом «one stop shop» для внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих від війни у м. Харків*. UNHCR. URL: <https://www.unhcr.org/ua/news/first-multiservice-space-will-provide-one-stop-shop-support-forcibly-displaced-and-other-wa>

Шегинська Н.З., Шегинський І.М.

Електронна пошта: Nataliia.shehynska@lnu.edu.ua к.е.н., доц

Електронна пошта: Ihor.shehynskyy@lnu.edu.ua к.е.н., доц

Львівський національний університет імені Івана Франка

**ІННОВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ
КАПІТАЛОМ У ПРОЦЕСІ ДЕІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ
ПОСЛУГ**

Shehynska N.Z. Shehynskyy I.M.

**INNOVATIVE MECHANISMS OF HUMAN CAPITAL MANAGEMENT IN
THE PROCESS OF DEINSTITUTIONALIZATION OF SOCIAL SERVICES**